Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (četrti senat)

z dne 20. januarja 2021*

„Pritožba – Konkurenca – Omejevalni sporazumi – Sklep o ugotovitvi kršitve člena 101 PDEU – Globe – Razglasitev ničnosti – Vračilo glavnice globe – Člen 266 PDEU – Zamudne obresti – Razlikovanje med zamudnimi in kompenzacijskimi obrestmi – Izračun obresti – Člen 90(4)(a), drugi stavek, Delegirane uredbe (EU) št. 1268/2012“

V zadevi C-301/19 P,

zaradi pritožbe na podlagi člena 56 Statuta Sodišča Evropske unije, vložene 11. aprila 2019,

Evropska komisija, ki jo zastopajo F. Dintilhac, P. Rossi in F. Jimeno Fernández, agenti,

pritožnica,

druga stranka v postopku je

Printeos SA s sedežem v Alcali de Henares (Španija), ki jo zastopata H. Brokelmann in P. Martínez-Lage Sobredo, abogados,

tožeča stranka na prvi stopnji,

SODIŠČE (četrti senat),

v sestavi M. Vilaras (poročevalec), predsednik senata, N. Piçarra, D. Šváby, S. Rodin, sodniki, in K. Jürimäe, sodnica,

generalni pravobranilec: G. Pitruzzella,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

* Jezik postopka: španščina.

Sodbo

1 Evropska komisija s pritožbo predlaga razveljavitev sodbe Splošnega sodišča Evropske unije z dne 12. februarja 2019, Printeos/Komisija (T-201/17, v nadaljevanju: izpodbijana sodba, EU:T:2019:81), s katero je to delno ugodilo tožbi družbe Printeos SA in Evropski uniji, ki jo zastopa Komisija, naložilo, naj povrne škodo, ki je tej družbi nastala zaradi neplačila zneska 184.592,95 EUR, ki je bil tej družbi v okviru izvršitve sodbe Splošnega sodišča z dne 13. decembra 2016, Printeos in drugi/Komisija (T-95/15, EU:T:2016:722), na podlagi člena 266, prvi odstavek, PDEU dolgovan iz naslova zamudnih obresti za obdobje od 9. marca 2015 do 1. februarja 2017, in odredilo, da se ta odškodnina poveča za zamudne obresti od razglasitve izpodbijane sodbe do celotnega plačila po obrestni meri, ki jo Evropska centralna banka (ECB) določi za svoje operacije glavnega refinanciranja (v nadaljevanju: obrestna mera ECB za refinanciranje), povečani za 3,5 odstotne točke.

2 Družba Printeos je vložila nasprotno pritožbo, s katero predlaga delno razveljavitev točke 2 izreka izpodbijane sodbe glede *dies a quo* navedenega povečanja.

Pravni okvir

Uredba (ES) št. 1/2003

3 Člen 31 Uredbe Sveta (ES) št. 1/2003 z dne 16. decembra 2002 o izvajanju pravil konkurence iz členov [101 in 102 PDEU] (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 2, str. 205), naslovljen „Nadzor Sodišča“, določa:

„S pritožbo zoper odločbo, s katero je Komisija določila globo ali periodično denarno kazen, ima Sodišče neomejeno pristojnost do pregleda odločbe. Naloženo globo ali periodično denarno kazen lahko prekliče, zniža ali zviša.“

Finančna uredba

4 Člen 78 Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 (UL 2012, L 298, str. 1, v nadaljevanju: finančna uredba), naslovljen „Ugotovitev terjatev“, je določal:

„1. Ugotovitev terjatev je dejanje, s katerim odgovorni odredbodajalec na podlagi prenosa ali nadaljnjega prenosa pooblastil:

(a) preveri, da dolg obstaja;

(b) določi ali preveri nedvoumnost in znesek dolga;

(c) preveri pogoje, pod katerimi dolg zapade v plačilo.

2. Lastna sredstva, dana na voljo Komisiji, in vsaka zapadla terjatev v fiksnem znesku, ki se potrdi kot nedvoumna, se ugotovijo z nalogom za izterjavo računovodji, ki mu sledi opomin dolžniku, oba pa pripravi odgovorni odredbodajalec.

3. Nepravilno plačani zneski se izterjajo.

4. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 210 v zvezi s podrobnimi pravili o ugotovitvi terjatev, vključno s postopkom in dokazili, ter o zamudnih obrestih.“

5 Člen 83 finančne uredbe, naslovljen „Globe in denarne kazni, ki jih naloži Komisija, ter ustrezne obresti“, je določal:

„1. Zneski iz glob, denarnih kazni in sankcij ter ustreznih obresti ali drugih prihodkov od njih se v prihodkih proračuna ne evidentirajo, dokler lahko Sodišče Evropske unije razveljavi sklep, s katerim so bile naložene.

2. Zneski iz odstavka 1 se evidentirajo kot prihodek proračuna, takoj ko je mogoče, najpozneje pa v letu, ki sledi letu, v katerem so bila izčrpana vsa pravna sredstva. Zneski, ki jih je treba na podlagi sodbe Sodišča Evropske unije vrniti subjektu, ki jih je vplačal, se ne evidentirajo kot prihodek proračuna.

[…]

4. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov […] v zvezi s podrobnimi pravili o prejemkih iz naslova glob, denarnih kazni in ustreznih obresti.“

6 Člen 92 finančne uredbe, naslovljen „Roki“, je določal:

„1. Plačila se izvedejo v:

(a) 90 koledarskih dneh za sporazume o prenosu pooblastil, pogodbe, sporazume in sklepe o nepovratnih sredstvih, ki zajemajo tehnične storitve ali ukrepe, katerih ocena je posebej zapletena in katerih plačila so odvisna od odobritve poročila ali potrdila;

(b) 60 koledarskih dneh za vse druge sporazume o prenosu pooblastil, pogodbe, sporazume in sklepe o nepovratnih sredstvih, pri katerih so plačila odvisna od odobritve poročila ali potrdila;

(c) 30 koledarskih dneh za vse druge sporazume o prenosu pooblastil, pogodbe, sporazume in sklepe o nepovratnih sredstvih;

[…]

5. Razen v primerih držav članic, je upnik po preteku rokov iz odstavka 1 upravičen do obresti.

6. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 210 v zvezi s podrobnimi pravili o rokih za plačila in o posebnosti okoliščin, v katerih upniki, ki prejmejo plačilo z zamudo, upravičeni do zamudnih obresti v breme proračunske vrstice, iz katere je bila plačana glavnica.“

Delegirana uredba (EU) št. 1268/2012

7 Komisija je Delegirano uredbo Komisije (EU) št. 1268/2012 z dne 29. oktobra 2012 o pravilih uporabe finančne uredbe (UL 2012, L 362, str. 1) sprejela na podlagi člena 78(4) finančne uredbe.

8 Člen 80(3) Delegirane uredbe št. 1268/2012 je določal:

„Z opominom dolžniku se dolžnik obvesti o naslednjem:

[…]

(b) če se dolg plača do določenega roka, se zamudne obresti ne obračunajo;

[…]“

9 Člen 83 te uredbe, naslovljen „Zamudne obresti“, je določal:

„1. Brez poseganja v kakršne koli posebne določbe, ki izhajajo iz uporabe predpisov za posamezni sektor, se za vsako terjatev, ki ni poplačana v roku iz člena 80(3)(b), zaračunajo obresti v skladu z odstavkoma 2 in 3 tega člena.

2. Obrestna mera za terjatve, ki niso poplačane v roku iz člena 80(3)(b), je obrestna mera [ECB za refinanciranje,] ki velja na prvi koledarski dan meseca, v katerem terjatev zapade v plačilo, povečana za:

(a) osem odstotnih točk, če je dogodek, ki je podlaga obveznosti, pogodba o izvedbi javnega naročila blaga in storitev iz naslova V;

(b) tri odstotne točke in pol v vseh drugih primerih.

3. Obresti se zaračunavajo od koledarskega dne po roku iz člena 80(3)(b), določenem v opominu, do koledarskega dne, ko je dolg v celoti poplačan.

Nalog za izterjavo za znesek zamudnih obresti se izda, kadar se te obresti dejansko prejmejo.

4. V primeru glob, kadar dolžnik predloži finančno jamstvo, ki ga računovodja sprejme namesto plačila, je obrestna mera, ki se uporablja od roka iz člena 80(3)(b), obrestna mera iz odstavka 2 tega člena, ki velja na prvi dan meseca, v katerem je bil sprejet sklep o naložitvi globe, povečana za samo eno odstotno točko in pol.“

10 Člen 90 navedene uredbe, naslovljen „Izterjava glob ali drugih kazni“, je določal:

„1. Ko se vloži tožba na sodišče Evropske unije proti sklepu Komisije o naložitvi globe ali drugih kazni v skladu s P[ogodbo]DEU ali Pogodbo Euratom in dokler niso bila izčrpana vsa pravna sredstva, dolžnik ali začasno plača zadevne zneske na bančni račun, ki ga določi računovodja, ali predloži finančno jamstvo, ki je sprejemljivo za računovodjo. Jamstvo je neodvisno od obveznosti plačila globe ali denarne kazni ali drugih kazni in je plačljivo na prvi poziv. Pokriva zahtevek v višini glavnice in zapadlih obresti, kot je določeno v členu 83(4).

2. Komisija zavaruje začasno plačane zneske tako, da jih naloži v finančna sredstva in na ta način zagotovi varnost in likvidnost denarnih sredstev, hkrati pa si prizadeva tudi za pozitiven donos.

[…]

4. Ko so bila izčrpana vsa pravna sredstva, globa ali denarna kazen pa umaknjena ali zmanjšana, se izvede kateri koli izmed naslednjih ukrepov:

(a) neupravičeno pobrani zneski skupaj z nabranimi obrestmi se vrnejo zadevni tretji osebi. Če je bil skupni donos v zadevnem obdobju negativen, se povrne nominalna vrednost neupravičeno pobranih zneskov;

(b) kadar je bilo predloženo finančno jamstvo, se to ustrezno sprosti.“

11 Člen 111(4) Delegirane uredbe št. 1268/2012 je določal:

„Po izteku rokov iz člena 92(1) finančne uredbe je upnik upravičen do obresti v skladu z naslednjima pogojema:

(a) uporabljajo se obrestne mere iz člena 83(2) te uredbe;

(b) obresti se plačajo za obdobje, ki preteče od koledarskega dne po izteku plačilnega roka iz člena 92(1) finančne uredbe do dne plačila.

[…]“

Dejansko stanje

12 Dejansko stanje, ki je navedeno v točkah od 1 do 27 izpodbijane sodbe, je mogoče za potrebe tega postopka povzeti, kot sledi.

13 Komisija je v členu 1(5)(a) Sklepa C(2014) 9295 final z dne 10. decembra 2014 o postopku na podlagi člena 101 [PDEU] in člena 53 Sporazuma EGP (AT.39780 – Pisemske ovojnice) (v nadaljevanju: sklep iz leta 2014) ugotovila, da je družba Printeos s tem, da je bila v obdobju od 8. oktobra 2003 do 22. aprila 2008 udeležena pri omejevalnem sporazumu, ki je bil sklenjen in se je izvajal na evropskem trgu standardnih kataloških in posebnih potiskanih pisemskih ovojnic, med drugim na Danskem, v Nemčiji, v Franciji, na Švedskem, v Združenem kraljestvu in na Norveškem, kršila člen 101 PDEU in člen 53 Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru z dne 2. maja 1992 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 11, zvezek 52, str. 3).

14 Komisija je zaradi ugotovljene kršitve v členu 2(1)(e) tega sklepa družbi Printeos skupno in solidarno z nekaterimi od njenih hčerinskih družb naložila globo v znesku 4.729.000 EUR.

15 V skladu s členom 2(2) navedenega sklepa je bilo treba naloženo globo plačati v treh mesecih od uradnega obvestila o tem sklepu.

16 Člen 2(3) sklepa iz leta 2014 je določal:

„Po izteku tega roka bodo samodejno začele teči obresti po [obrestni meri ECB za refinanciranje, veljavni] na prvi dan meseca, v katerem se sprejme ta sklep, povečani za 3,5 odstotne točke.

Če podjetje iz člena 1 vloži tožbo, to podjetje krije znesek globe do datuma zapadlosti, bodisi tako, da zagotovi sprejemljivo finančno jamstvo, bodisi tako, da začasno plača globo v skladu s členom 90 Delegirane uredbe [št. 1268/2012].“

17 Sklep iz leta 2014 je bil družbi Printeos vročen 11. decembra 2014. Komisija je z elektronskim sporočilom z dne 16. februarja 2015 družbo Printeos opozorila, da je treba globo, ki je bila naložena s tem sklepom, plačati v treh mesecih od vročitve navedenega sklepa in da mora, če se odloči vložiti ničnostno tožbo pri Splošnem sodišču, bodisi zagotoviti zadostno bančno garancijo bodisi začasno plačati globo.

18 Komisija je k temu elektronskemu sporočilu priložila dopis z naslovom „Information Note on provisionally Paid or Guaranteed Fines“ (Informativni dopis o začasno plačanih globah ali globah, za katere je predložena garancija) z dne 20. julija 2002, v katerem je bilo med drugim navedeno:

„[…] računovodja od zadevnega podjetja začasno pobere zneske glob, ki so predmet tožbe pred Sodiščem Evropske unije, ali od njega zahteva, da zagotovi garancijo. Ko se izčrpajo vsa pravna sredstva, se začasno pobrani zneski in njihove obresti vključijo v proračun ali pa se v celoti ali delno vrnejo zadevnemu podjetju.

[…]

Komisija bo začasno plačane zneske glob, ki jih je naložila od leta 2010, naložila v sklad, sestavljen iz portfelja sredstev, katerega izpostavljenost tveganju bo omejena na kreditno tveganje državnih obveznic z visoko boniteto s preostalo zapadlostjo največ [dveh] let, in ki ga bodo upravljale službe Komisije.

Če Sodišče globo delno ali v celoti razglasi za nično, Komisija skupaj z zajamčenim donosom v celoti ali delno povrne globo.

Ta zajamčeni donos temelji na donosnosti posebne referenčne vrednosti, ki se izračuna za obdobje naložbe. […]“

19 Družba Printeos je na eni strani 20. februarja 2015 pri Splošnem sodišču vložila tožbo, s katero je primarno predlagala razglasitev ničnosti sklepa iz leta 2014 v delu, v katerem se nanaša nanjo, in na drugi strani 9. marca 2015 začasno plačala globo, ki ji je bila naložena s tem sklepom.

20 Znesek globe, ki ga je plačala družba Printeos, je bil vplačan v sklad finančnih sredstev (v nadaljevanju: sklad BUFI), ustanovljen s Sklepom Komisije C(2009) 4264 final z dne 15. junija 2009 o zmanjšanju tveganja pri upravljanju začasno plačanih glob, s katerim upravlja Generalni direktorat (GD) za gospodarske in finančne zadeve. Ta sklep je temeljil na členu 74 Uredbe Sveta št. 1605/2002 z dne 25. junija 2002 o finančni uredbi, ki se uporablja za splošni proračun Evropskih skupnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 1, zvezek 4, str. 74), ki je bil nadomeščen s členom 83 finančne uredbe.

21 Splošno sodišče je s sodbo z dne 13. decembra 2016, Printeos in drugi/Komisija (T-95/15, EU:T:2016:722), člen 2(1)(e) sklepa iz leta 2014 razglasilo za ničen. Ker zoper to sodbo v za to določenem roku ni bila vložena pritožba, je ta sodba postala pravnomočna.

22 Komisija in družba Printeos sta si 26. januarja 2017 izmenjali elektronska sporočila. Komisija je družbo Printeos obvestila, da ji bo, ker je Splošno sodišče razglasilo ničnost sklepa iz leta 2014 v delu, v katerem ji je bila naložena globa, vrnila začasno plačano globo. Družba Printeos je zahtevala, naj vračilo vključuje obresti na znesek te globe od datuma njenega začasnega plačila, 9. marca 2015, po obrestni meri ECB za refinanciranje, povečani za 3,5 odstotne točke, to je po isti obrestni meri, kot je določena v členu 2(3) sklepa iz leta 2014 za primer zamude pri plačilu globe. Komisija je z elektronskima sporočiloma z istega dne to zahtevo zavrnila in opozorila, da se, kot je navedeno v informativnem dopisu, priloženem elektronskemu sporočilu z dne 16. februarja 2015, začasno pobrane globe vložijo v sklad in se v primeru razglasitve ničnosti povrnejo skupaj z zajamčenim donosom v skladu z donosnostjo referenčnega indeksa. Ta donosnost pa naj bi bila negativna za obdobje, v katerem je bil znesek globe, ki ga je plačala družba Printeos, vložen v sklad BUFI, tako da naj bi ji bilo treba vrniti le glavnico te globe.

23 Družba Printeos je 27. januarja 2017 ob sklicevanju na člen 266 PDEU in sodbo z dne 10. oktobra 2001, Corus UK/Komisija (T-171/99, EU:T:2001:249), znova zahtevala plačilo obresti.

24 Komisija je 1. februarja 2017 družbi Printeos vrnila globo, ki jo je ta plačala 9. marca 2015. Na drugi strani pa je v elektronskem sporočilu z dne 3. februarja 2017 zavrnila trditve, ki jih je družba Printeos navedla v utemeljitev svojega zahtevka za plačilo obresti, pri čemer je poudarila, da izbira, da opravi začasno plačilo globe, namesto da zagotovi finančno jamstvo, izhaja iz odločitve družbe Printeos in da se je poleg tega ta popolnoma zavedala, da bo znesek začasno plačane globe naložen v sklad, katerega delovanje in pojem zajamčenega donosa sta bila podrobno pojasnjena v informativnem dopisu, priloženem elektronskemu sporočilu z dne 16. februarja 2015.

Postopek pred Splošnim sodiščem in izpodbijana sodba

25 Družba Printeos je 31. marca 2017 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila tožbo, s katero je predlagala, naj se Komisiji naloži, da ji plača, prvič, odškodnino v višini 184.592,95 EUR, ki ustreza kompenzacijskim obrestim na znesek 4.729.000 EUR po obrestni meri ECB za refinanciranje, povišani za 2 odstotni točki, za obdobje od 9. marca 2015 do 1. februarja 2017, ali po obrestni meri, ki jo Splošno sodišče šteje za primerno, in drugič, kompenzacijske obresti na znesek 184.592,95 EUR za obdobje od 1. februarja 2017 do datuma, ko bo Komisija dejansko plačala navedeni znesek za izvršitev sodbe, s katero bo ugodeno tej tožbi, po obrestni meri ECB za refinanciranje, povečani za 3,5 odstotne točke, ali po obrestni meri, ki jo Splošno sodišče šteje za primerno, in podredno, naj se elektronski sporočili Komisije z dne 26. januarja 2017 razglasita za nični.

26 Prva dva tožbena predloga družbe Printeos sta temeljila, primarno, na členu 266, prvi odstavek, PDEU in, podredno, na členu 266, prvi odstavek, členu 268 in členu 340, drugi odstavek, PDEU ter členu 41(3) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah.

27 Družba Printeos je na obravnavi pred Splošnim sodiščem v odgovor na njegova ustna vprašanja na eni strani navedla, da člena 266, prvi odstavek, PDEU ne želi več ohraniti kot glavne pravne podlage v smislu samostojnega pravnega sredstva pri prvem tožbenem predlogu, na drugi strani pa je potrdila, da je treba izraz „kompenzacijske obresti“, ki je naveden v tej tožbi, razumeti kot „zamudne obresti“ v smislu točke 30 sodbe z dne 12. februarja 2015, Komisija/IPK International (C-336/13 P, EU:C:2015:83). Hkrati je družba Printeos tudi zahtevala povečanje pribitka k obrestni meri ECB za refinanciranje, kakor je naveden v prvem tožbenem predlogu, na 3,5 odstotne točke.

28 Splošno sodišče je z izpodbijano sodbo delno ugodilo tožbi družbe Printeos in Uniji, ki jo zastopa Komisija, naložilo povrnitev škode, ki jo je ta družba utrpela zaradi neplačila zneska 184.592,95 EUR, ki ji je bil v okviru izvršitve sodbe z dne 13. decembra 2016, Printeos in drugi/Komisija (T-95/15, EU:T:2016:722), na podlagi člena 266, prvi odstavek, PDEU dolgovan iz naslova zamudnih obresti za obdobje od 9. marca 2015 do 1. februarja 2017. Poleg tega je odločilo, da se odškodnina, dolgovana družbi Printeos, poveča za zamudne obresti od razglasitve izpodbijane sodbe do celotnega plačila po obrestni meri ECB za refinanciranje, povečani za 3,5 odstotne točke, v preostalem pa je tožbo zavrnilo.

29 Splošno sodišče je v točkah od 55 do 68 izpodbijane sodbe preučilo obstoj dovolj resne kršitve člena 266, prvi odstavek, PDEU.

30 V tem okviru je Splošno sodišče, ki se je sklicevalo zlasti na sodbo z dne 12. februarja 2015, Komisija/IPK International (C-336/13 P, EU:C:2015:83, točki 29 in 30), v točki 56 izpodbijane sodbe navedlo, da je bila v sodni praksi za primer razglasitve ničnosti sklepa o naložitvi globe ali sklepa o odreditvi vračila neupravičeno prejetih zneskov priznana pravica zadevne stranke do vrnitve v položaj, v katerem je bila pred sprejetjem tega sklepa, kar zlasti pomeni vračilo glavnice, ki je bila neupravičeno plačana zaradi sklepa, ki je bil razglašen za ničnega, in plačilo zamudnih obresti, pri čemer je to plačilo ukrep izvršitve ničnostne sodbe v smislu člena 266, prvi odstavek, PDEU, ker je njegov namen pavšalno odškodovati nemožnost razpolaganja z zneskom terjatve in spodbuditi dolžnika, da čim prej izvrši ničnostno sodbo.

31 Splošno sodišče je v točkah od 60 do 65 izpodbijane sodbe preučilo vprašanje, ali je to, da Komisija družbi Printeos ni plačala zamudnih obresti, in izvajanje člena 90(4)(a) Delegirane uredbe št. 1268/2012 pomenilo izvršitev sodbe z dne 13. decembra 2016, Printeos in drugi/Komisija (T-95/15, EU:T:2016:722), v skladu z zahtevami, ki izhajajo iz člena 266, prvi odstavek, PDEU. Splošno sodišče je po tej preučitvi v točki 66 izpodbijane sodbe navedlo, da je Komisija napačno štela, da ji je bila s to določbo preprečena izpolnitev njene absolutne in brezpogojne obveznosti plačila zamudnih obresti na podlagi člena 266, prvi odstavek, PDEU. Dodalo je, da „nabranih obresti“ v smislu navedenega člena 90(4)(a) ni mogoče opredeliti za „zamudne obresti“ ali pavšalno odškodnino, ampak te označujejo le dejanski pozitivni donos naložbe zadevnega zneska.

32 Splošno sodišče je tako v točki 67 izpodbijane sodbe presodilo, da v skladu s členom 266, prvi odstavek, PDEU, kot se razlaga v sodni praksi, Komisija ni bila dolžna le, da v okviru ukrepov za izvršitev sodbe z dne 13. decembra 2016, Printeos in drugi/Komisija (T-95/15, EU:T:2016:722), družbi Printeos vrne glavnico zadevne globe, temveč tudi, da ji plača zamudne obresti.

33 Splošno sodišče je v točki 68 izpodbijane sodbe zavrnilo trditve Komisije, ki se nanašajo na morebitno neupravičeno obogatitev družbe Printeos zaradi negativne donosnosti glavnice zadevne globe v obdobju, v katerem je bila ta vložena v sklad BUFI, ker so te trditve v neposrednem protislovju z logiko pavšalne odškodnine s prisoditvijo zamudnih obresti, ki je poudarjena v sodni praksi.

34 Zato je Splošno sodišče v točki 69 izpodbijane sodbe ugotovilo obstoj dovolj resne kršitve člena 266, prvi odstavek, PDEU, zaradi katere je lahko podana nepogodbena odgovornost Unije v smislu drugega odstavka tega člena v povezavi s členom 340, drugi odstavek, PDEU.

35 V zvezi z drugimi pogoji za nepogodbeno odgovornost Unije je Splošno sodišče v točki 71 izpodbijane sodbe navedlo, da kršitev obveznosti Komisije, da na podlagi člena 266, prvi odstavek, PDEU plača zamudne obresti, pomeni dovolj neposredno vzročno zvezo s škodo, ki jo je utrpela tožeča stranka in ki ustreza izgubi navedenih zamudnih obresti.

36 Glede zneska škode, ki jo je treba povrniti, je Splošno sodišče v točki 75 izpodbijane sodbe določilo znesek glavnice odškodnine v višini 184.592,95 EUR, pri čemer ta znesek ustreza zamudnim obrestim po obrestni meri ECB za refinanciranje, povečani za dve odstotni točki, za obdobje od 9. marca 2015 do 1. februarja 2017. Splošno sodišče je v točki 73 te sodbe navedlo, da je družba Printeos ta znesek navedla v prvem tožbenem predlogu, Komisija pa tega zneska ni prerekala.

37 Splošno sodišče je predlog družbe Printeos, vložen na obravnavi, naj se pribitek k obrestni meri ECB za refinanciranje določi na 3,5 odstotne točke, zavrnilo, saj je v točki 74 izpodbijane sodbe presodilo, da je bil ta predlog prepozen in v nasprotju z načelom nespremenljivosti predlogov strank ter da mu načelo *ne ultra petita* prepoveduje, da preseže zahtevek družbe Printeos, kot izhaja iz prvega tožbenega predloga.

38 Glede predloga za prisoditev zamudnih obresti na podlagi drugega tožbenega predloga je Splošno sodišče družbi Printeos v točki 76 izpodbijane sodbe prisodilo zamudne obresti od dneva razglasitve te sodbe do celotnega plačila Komisije, in to po obrestni meri ECB za refinanciranje, povečani za 3,5 odstotne točke. Na drugi strani pa je ta predlog zavrnilo v delu, v katerem se je nanašal na zamudne obresti od 1. februarja 2017.

Predlogi strank pred Sodiščem

39 Komisija Sodišču predlaga, naj:

– izpodbijano sodbo razveljavi;

– v zadevi meritorno odloči in odškodninski zahtevek družbe Printeos in ugovor nezakonitosti člena 90(4)(a) Delegirane uredbe št. 1268/2012, ki ga uveljavlja ta družba, zavrne kot neutemeljena ter predlog za razglasitev ničnosti dveh elektronskih sporočil z dne 26. januarja 2017 zavrže kot nedopusten ali, podredno, zavrne kot neutemeljen ter

– družbi Printeos naloži plačilo stroškov postopka na obeh stopnjah.

40 Družba Printeos Sodišču predlaga, naj:

– pritožbo zavrne;

– v nasprotnem primeru, v okviru vsebinskega odločanja ugodi njenemu odškodninskemu zahtevku in Komisiji naloži plačilo odškodnine v višini 184,592,95 EUR, skupaj z zamudnimi obrestmi od dneva vložitve tožbe v zadevi T-201/17, to je 31. marca 2017, do dejanskega plačila teh obresti;

– podredno, v primeru zavrnitve njenega odškodninskega zahtevka razglasi ničnost odločbe Komisije, kot je vsebovana v elektronskih sporočilih z dne 26. januarja 2017, in

– Komisiji naloži plačilo stroškov postopka na obeh stopnjah.

41 Družba Printeos z nasprotno pritožbo Sodišču predlaga, naj:

– delno razveljavi točko 2 izreka izpodbijane sodbe, ki se nanaša na povečanje odškodnine v višini 184.592,95 EUR za zamudne obresti od razglasitve navedene sodbe, in v okviru vsebinskega odločanja Komisiji naloži plačilo zamudnih obresti na to odškodnino po obrestni meri ECB za refinanciranje, povečani za 3,5 odstotne točke, od dneva vložitve tožbe, to je 31. marca 2017, do dejanskega plačila teh obresti ter

– Komisiji naloži plačilo stroškov postopka na obeh stopnjah.

42 Komisija predlaga, naj se nasprotna pritožba zavrže kot nedopustna ali, podredno, zavrne kot neutemeljena in naj se družbi Printeos naloži plačilo stroškov.

Pritožba

43 Komisija v utemeljitev pritožbe navaja pet pritožbenih razlogov, od katerih se prvi nanaša na to, da je Splošno sodišče kršilo pravico do obrambe in načelo *ne ultra petita*, drugi na napačno razlago člena 266 PDEU, tretji na to, da Splošno sodišče ni upoštevalo novega regulativnega okvira na področju konkurence, četrti na napačno uporabo prava glede pogojev za nepogodbeno odgovornost Unije ter peti na kršitev načel zakonitosti in pravne varnosti.

44 Najprej je treba preučiti prvi pritožbeni razlog, nato skupaj drugi in tretji pritožbeni razlog, nato peti pritožbeni razlog in nazadnje četrti pritožbeni razlog.

Prvi pritožbeni razlog: kršitev pravice do obrambe in načele ne ultra petita *s strani Splošnega sodišča*

Trditve strank

45 Komisija s prvim pritožbenim razlogom trdi, da je Splošno sodišče s tem, da je družbi Printeos dovolilo spremembo predmeta spora, napačno uporabilo pravo in kršilo njeno pravico do obrambe. Opozarja, da je bil ves čas postopka pred Splošnim sodiščem do faze vprašanj na obravnavi predlog družbe

Printeos, naj se Komisiji naloži, naj ji plača znesek, ki ga je opredelila kot „kompenzacijske obresti“. Družba Printeos naj bi ta znesek šele v odgovoru na vprašanje Splošnega sodišča prekvalificirala v „zamudne obresti“.

46 Komisija zato meni, da Splošno sodišče tako ni upoštevalo sodne prakse Sodišča v zvezi z obveznostjo sodišča Unije, da preuči predloge stranke, kot so formulirani v njenih vlogah, ne da bi spremenilo njihov predmet ali bistvo, in da je odločilo *ultra petitum*.

47 Družba Printeos priznava, da je obresti, zahtevane v njeni tožbi, prekvalificirala na izrecen poziv Splošnega sodišča, vendar poudarja, da je šlo le za spremembo pravne opredelitve obresti, ki jih je zahtevala, ne da bi vplivala na tožbeni predlog za plačilo 184.592,95 EUR, kar je točno tisti znesek, ki je naveden v izreku izpodbijane sodbe.

Presoja Sodišča

48 Ugotoviti je treba, da je družba Printeos s tožbo pred Splošnim sodiščem predlagala, naj se Komisiji naloži, naj ji plača znesek 184.592,95 EUR iz naslova obresti, ki jih je ta družba opredelila kot „kompenzacijske“, do katerih naj bi bila upravičena za obdobje od datuma začasnega plačila globe, ki ji je bila naložena s sklepom iz leta 2014, do dneva, ko bo Komisija vrnila znesek te globe.

49 Vendar je družba Printeos, kot je razvidno iz točke 32 izpodbijane sodbe, v odgovor na ustno vprašanje Splošnega sodišča na obravnavi potrdila, da je treba izraz „kompenzacijske obresti“, uporabljen v njeni tožbi, razumeti kot „zamudne obresti“ v smislu sodbe z dne 12. februarja 2015, Komisija/IPK International (C-336/13 P, EU:C:2015:83, točka 30).

50 Komisija, ki se v zvezi s tem opira zlasti na sodbo z dne 7. junija 2018, Ori Martin/Sodišče Evropske unije (C-463/17 P, EU:C:2018:411, točka 18), meni, da je Splošno sodišče s tem, da je dovolilo, da družba Printeos obresti, ki jih zahteva, prekvalificira, odobrilo prepovedano spremembo predmeta spora, s čimer je kršilo pravico do obrambe Komisije, in zato odločilo *ultra petitum*.

51 Teh trditev ni mogoče sprejeti. Iz izpodbijane sodbe je razvidno, da je Splošno sodišče spoštovalo obveznost – na katero se sklicuje točka 18 sodbe z dne 7. junija 2018, Ori Martin/Sodišče Evropske unije (C-463/17 P, EU:C:2018:411) – da mora preučiti različne predloge in razloge, ki jih navede tožeča stranka, kot so formulirani v njenih vlogah, ne da bi spremenilo njihov predmet ali bistvo.

52 Splošno sodišče se je namreč pri prisoditvi obresti, ki jih je opredelilo kot „zamudne“, družbi Printeos oprlo le na dejstva, ki jih je družba Printeos navedla v tožbi, in sicer na začasno plačilo zadevne globe, razglasitev ničnosti sklepa iz leta 2014 s sodbo z dne 13. decembra 2016, Printeos in drugi/Komisija (T-95/15, EU:T:2016:722), in na obveznost Komisije, da na dan razglasitve te sodbe vrne začasno plačano globo.

53 Splošno sodišče je poleg tega družbi Printeos kot obresti prisodilo točno tisti znesek, ki ga je ta družba zahtevala v tožbi. Kot je razvidno iz točke 74 izpodbijane sodbe, je Splošno sodišče predlog družbe Printeos za povečanje obrestne mere, ki jo je treba uporabiti za izračun zahtevanih obresti, glede na obrestno mero, zahtevano v njeni tožbi, kot prepozen in v nasprotju z načelom nespremenljivosti predlogov strank zavrnilo.

54 Splošno sodišče je sicer obresti, ki jih je zahtevala družba Printeos, opredelilo drugače kot ta družba. Vendar je s tem v skladu z načelom *iura novit curia* zgolj uporabilo pravno opredelitev, ki je bila zanj ustrezna glede na dejstva, ki jih je navedla družba Printeos.

55 V zvezi s tem iz sodne prakse Sodišča izhaja, da je namen obveznosti plačila zamudnih obresti pavšalno odškodovati nemožnost razpolaganja z zneskom terjatve in spodbuditi dolžnika, da čim prej poravna svojo obveznost plačila te terjatve (glej v tem smislu sodbo z dne 12. februarja 2015, Komisija/IPK International, C-336/13 P, EU:C:2015:83, točka 30). Taka obveznost je lahko podana le, če je znesek glavne terjatve gotov ali vsaj določljiv na podlagi ugotovljenih objektivnih elementov.

56 Glede kompenzacijskih obresti je treba navesti, da je namen te kategorije obresti izravnava poteka časa do sodne odmere zneska škode, ne glede na vsakršno zamudo dolžnika. Torej spada v okvir spora v zvezi z nepogodbeno odgovornostjo Unije v smislu člena 266, drugi odstavek, in člena 340 PDEU (sodba z dne 12. februarja 2015, Komisija/IPK International, C-336/13 P, EU:C:2015:83, točka 37).

57 Ker je Splošno sodišče menilo, da dejstva, ki jih je družba Printeos navedla v tožbi, ob predpostavki, da so dokazana, upravičujejo, da se Komisiji naloži, da tej družbi plača zahtevani znesek iz naslova zamudnih obresti v smislu sodne prakse, navedene v točki 55 te sodbe, je lahko – ne da bi kršilo načelo *ne ultra petita* – predlog za plačilo tega zneska prekvalificiralo tako, da se nanaša na plačilo zamudnih obresti, kar je poleg tega sama družba Printeos potrdila v odgovoru na vprašanje Splošnega sodišča.

58 Sodišče namreč, čeprav mora odločiti samo o predlogu strank, katerih naloga je omejiti okvir spora, ne more biti zavezano upoštevati samo trditev, ki so jih stranke navedle v podporo svojim predlogom, saj bi se sicer lahko zgodilo, da bi moralo svojo odločitev opreti na napačne pravne ugotovitve (sodba z dne 21. septembra 2010, Suède in drugi/API in Komisija,C-528/07 P in C-532/07 P, EU:C:2010:541, točka 65 in navedena sodna praksa).

59 Okoliščine obravnavane zadeve so tako drugačne od okoliščin v zadevi, v kateri je bila izdana sodba z dne 7. junija 2018, Ori Martin/Sodišče Evropske unije (C-463/17 P, EU:C:2018:411), na katero se sklicuje Komisija. Kot je razvidno iz točke 23 te sodbe, je Splošno sodišče v tej zadevi preučilo, ali je tožena stranka storila neko drugo nepravilnost, kot je tista, ki jo je zatrjevala tožeča stranka v tožbi.

60 Splošno sodišče pa se je – kot je že bilo navedeno – v obravnavani zadevi oprlo izključno na dejstva, ki jih je navedla družba Printeos, da bi tej družbi dodelilo točno tisti znesek, ki ga je ta zahtevala s tožbo. S tem ni niti dovolilo prepovedane spremembe predmeta spora med postopkom niti ni kršilo pravice Komisije do obrambe.

61 Zato ta pritožbeni razlog ni utemeljen in ga je treba zavrniti.

Drugi in tretji pritožbeni razlog: napačna razlaga člena 266 PDEU in neupoštevanje novega regulativnega okvira na področju konkurence s strani Splošnega sodišča

Trditve strank

62 Komisija v okviru drugega pritožbenega razloga trdi, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo, ker je v točkah 55 in 56 izpodbijane sodbe presodilo, da v okoliščinah obravnavane zadeve člen 266, prvi odstavek, PDEU Komisiji nalaga absolutno in brezpogojno obveznost plačila zamudnih obresti od datuma začasnega plačila zadevne globe. Ta razlaga naj bi izhajala iz napačnega razumevanja sodne prakse Sodišča in Splošnega sodišča.

63 Komisija v okviru tretjega pritožbenega razloga navaja, da iz člena 266 PDEU izhaja, da mora institucija, katere akt je bil razglašen za ničen, sprejeti ukrepe, potrebne za izvršitev ničnostne sodbe. Člen 90 Delegirane uredbe št. 1268/2012 pa naj bi pomenil mehanizem za izvajanje te obveznosti v primerih glob, naloženih zaradi kršitve pravil o konkurenci. Ker je Komisija po razglasitvi ničnosti sklepa iz leta 2014 sprejela nov sklep in ker je uporabila člen 90 te delegirane uredbe, v zvezi

z vračilom zadevne globe meni, da je v celoti izpolnila obveznosti iz člena 266 PDEU. Meni, da je treba glede na ta člen 90, ki je bil sprejet po nastanku dejanskega stanja v zadevi, v kateri je bila izdana sodba z dne 12. februarja 2015, Komisija/IPK International (C-336/13 P, EU:C:2015:83), spoznanja iz te sodbe niansirati.

64 Komisija meni, da bi morala družbi Printeos plačati zamudne obresti le v primeru zamude pri vračilu globe, ki jo je ta plačala, po razglasitvi ničnosti sklepa iz leta 2014. Splošno sodišče naj tako v točki 67 izpodbijane sodbe ne bi upoštevalo bistva in cilja zamudnih obresti, katerih namen je dolžnika spodbuditi, da brez odlašanja izpolni svojo obveznost plačila. Splošno sodišče naj bi, kot je razvidno iz točke 56 izpodbijane sodbe, pomešalo zamudne in kompenzacijske obresti in naj bi v točki 32 te sodbe napačno razlagalo točko 30 sodbe z dne 12. februarja 2015, Komisija/IPK International (C-336/13 P, EU:C:2015:83). Komisija v zvezi s tem poudarja, da bi morala plačati kompenzacijske obresti le v primeru depreciacije denarja med datumom plačila te globe in datumom njenega vračila. V obravnavanem primeru pa naj take depreciacije ne bi bilo.

65 Družba Printeos izpodbija trditve Komisije in trdi, da vztraja pri ugovoru nezakonitosti člena 90 Delegirane uredbe št. 1268/2012, ki ga je uveljavljala pred Splošnim sodiščem.

Presoja Sodišča

66 Iz sodne prakse Sodišča izhaja, da če so bili zneski pobrani v nasprotju s pravom Unije, iz tega prava izhaja obveznost njihovega vračila skupaj z obrestmi (glej v tem smislu sodbo z dne 19. julija 2012, Littlewoods Retail in drugi, C-591/10, EU:C:2012:478, točka 26).

67 Tako je zlasti, kadar so bili zneski pobrani na podlagi akta Unije, ki ga je sodišče Unije razglasilo za neveljavnega ali ničnega (glej v tem smislu sodbo z dne 18. januarja 2017, Wortmann, C-365/15, EU:C:2017:19, točka 37 in navedena sodna praksa).

68 Natančneje glede razglasitve ničnosti akta Unije, ki je vključeval plačilo nekega zneska Uniji, s strani sodišča Unije je Sodišče razsodilo, da je plačilo zamudnih obresti ukrep izvršitve ničnostne sodbe v smislu člena 266, prvi odstavek, PDEU, saj je njegov namen pavšalno odškodovati nemožnost razpolaganja z zneskom terjatve in spodbuditi dolžnika, da čim prej izvrši ničnostno sodbo (sodba z dne 12. februarja 2015, Komisija/IPK International, C-336/13 P, EU:C:2015:83, točka 30).

69 Zato Splošno sodišče s tem, da je v točkah 55 in 56 izpodbijane sodbe v bistvu navedlo enake preudarke, kot so navedeni v točkah od 66 do 68 te sodbe, ni napačno uporabilo prava.

70 Glede trditve Komisije, ki se nanaša na člen 90 Delegirane uredbe št. 1268/2012, je treba poudariti, kot je to storilo Splošno sodišče v točki 61 izpodbijane sodbe, da je treba določbo sekundarnega prava razlagati v skladu z določbami primarnega prava, med drugim s členom 266 PDEU.

71 Zato je Splošno sodišče v točki 66 izpodbijane sodbe pravilno ugotovilo, da ta člen 90 Komisiji ne preprečuje, da izpolni svojo obveznost plačila zamudnih obresti.

72 Člen 90(2) Delegirane uredbe št. 1268/2012 namreč določa, da Komisija začasno plačane zneske naloži v finančna sredstva ter na ta način zagotovi varnost in likvidnost denarnih sredstev, hkrati pa si prizadeva tudi za pozitiven donos. Poleg tega se v skladu z odstavkom 4(a) tega člena, če je bila zadevna globa ali denarna kazen umaknjena ali zmanjšana in so bila izčrpana vsa pravna sredstva, neupravičeno pobrani zneski povrnejo skupaj z nabranimi obrestmi.

73 Tako iz člena 90 Delegirane uredbe št. 1268/2012 ne izhaja, da je Komisija, kadar mora vrniti znesek začasno plačane globe, v vsakem primeru oproščena obveznosti, da ta znesek plača skupaj z zamudnimi obrestmi.

74 Če so „nabrane obresti“, ki jih mora Komisija v skladu z odstavkom 4 tega člena plačati zadevni osebi hkrati z vračilom glavnice, ki jo je ta oseba neupravičeno plačala, enake ali višje od zamudnih obresti, dolgovanih za to glavnico, Komisiji seveda poleg nabranih obresti ni treba plačati tudi zamudnih obresti.

75 Vendar to ne velja, če so nabrane obresti nižje od dolgovanih zamudnih obresti ali če sploh ni nabranih obresti, ker je bil donos vloženega kapitala negativen.

76 V tem primeru mora Komisija, da bi izpolnila svojo obveznost iz člena 266 PDEU, zadevni osebi plačati razliko med zneskom „nabranih obresti“ v smislu člena 90(4) Delegirane uredbe št. 1268/2012 in zneskom zamudnih obresti, dolgovanih za obdobje od dneva plačila zadevnega zneska do datuma njegovega vračila.

77 Ker v obravnavanem primeru ni sporno, da naložba – s strani Komisije – zneska globe, ki ga je družba Printeos plačala na podlagi sklepa iz leta 2014, ni prinesla obresti, je Splošno sodišče pravilno presodilo, da je bila po razglasitvi ničnosti tega sklepa Komisija dolžna ta znesek družbi Printeos vrniti skupaj z obrestmi, ne da bi člen 90 Delegirane uredbe št. 1268/2012 to preprečeval.

78 Prav tako je Splošno sodišče pravilno opredelilo te obresti kot „zamudne“. Šlo je namreč za obresti, ki jih je treba plačati poleg glavne terjatve, gotove glede njenega zneska, to je zneska globe, naložene družbi Printeos s sklepom iz leta 2014, ki jo je ta družba začasno plačala in ki ji jo je bilo treba vrniti po razglasitvi ničnosti tega sklepa. Kot izhaja iz sodne prakse, navedene v točki 55 te sodbe, so v takem primeru dolgovane obresti zamudne obresti.

79 Tako Splošno sodišče v nasprotju s trditvami Komisije v izpodbijani sodbi ni pomešalo zamudnih obresti in kompenzacijskih obresti. Ker je bila glavna terjatev, ki jo je bilo treba vrniti družbi Printeos, gotova in ni smela biti predmet sodne presoje, iz sodne prakse, navedene v točki 56 te sodbe, izhaja, da v obravnavanem primeru ni mogoče govoriti o kompenzacijskih obrestih.

80 Zgoraj navedeni preudarki niso v nasprotju s sodbo z dne 5. septembra 2019, Evropska unija/Guardian Europe in Guardian Europe/Evropska unija (C-447/17 P in C-479/17 P, EU:C:2019:672), na katero se Komisija sklicuje v svojih vlogah.

81 Iz točke 56 te sodbe je razvidno, da mora ta institucija za določitev zneska zamudnih obresti – ki jih je treba plačati podjetju, ki je plačalo globo, ki jo je naložila Komisija – po odpravi te globe uporabiti obrestno mero, ki je v ta namen določena z Delegirano uredbo št. 1268/2012. Vendar ne gre za napotitev na člen 90 te uredbe, v katerem ni navedena nobena obrestna mera, ampak na člen 83 navedene uredbe, ki določa obrestno mero za terjatve, ki niso bile poplačane v roku.

82 Poleg tega je treba opozoriti, da je Komisija, kot je razvidno iz točke 54 sodbe z dne 5. septembra 2019, Evropska unija/Guardian Europe in Guardian Europe/Evropska unija (C-447/17 P in C-479/17 P, EU:C:2019:672), v zadevi, v kateri je bila izdana ta sodba, sprejela odločbo o vračilu dela globe, ki ga je sodišče Unije razglasilo za ničnega, zadevnemu podjetju, skupaj z zamudnimi obrestmi, katerih zneska to podjetje ni izpodbijalo.

83 Sodišče je moralo zgolj ugotoviti, ali ta neobstoj izpodbijanja navedenemu podjetju preprečuje vložitev odškodninske tožbe za povrnitev škode, nastale zaradi nemožnosti razpolaganja z neupravičeno plačanim zneskom, ki ni bil krit z zneskom, ki ustreza zamudnim obrestim, ki jih mora plačati Komisija, na to vprašanje pa je Sodišče odgovorilo nikalno (sodba z dne 5. septembra 2019, Evropska unija/Guardian Europe in Guardian Europe/Evropska unija, C-447/17 P in C-479/17 P, EU:C:2019:672, točka 64).

84 Prav tako ni mogoče sprejeti trditve Komisije, da je njena obveznost vračila začasno plačane globe nastala šele na dan razglasitve sodbe, s katero je bila ta globa razglašena za nično, tako da zamudne obresti, računane od datuma začasnega plačila navedene globe, ne morejo biti spodbuda, „da [se] čimprej izvrši ničnostn[a] sodb[a]“ v smislu točke 30 sodbe z dne 12. februarja 2015, Komisija/IPK International (C-336/13 P, EU:C:2015:83).

85 Na eni strani je to spodbujanje le eden od dveh ciljev plačila zamudnih obresti, ki ju je Sodišče upoštevalo v tej sodbi. Z dodelitvijo zamudnih obresti od datuma začasnega plačila zadevne globe pa se uresničuje drugi cilj, ki ga je upoštevalo Sodišče, in sicer pavšalna odškodnina za podjetje, ki je to globo plačalo, zaradi nemožnosti razpolaganja s svojimi sredstvi v obdobju od datuma začasnega plačila navedene globe do dneva njenega vračila.

86 Na drugi strani je obveznost, da se v primeru razglasitve ničnosti odločbe, s katero je bilo naloženo začasno plačilo zneska, kot je globa, naložena zaradi kršitve pravil o konkurenci, plačani znesek vrne skupaj z zamudnimi obrestmi od dneva plačila tega zneska, spodbuda za zadevno institucijo, da pri sprejemanju takih odločb, ki lahko za posameznika pomenijo obveznost takojšnjega plačila visokega zneska, izkaže posebno skrbnost.

87 Iz vseh zgornjih ugotovitev izhaja, da drugi in tretji pritožbeni razlog nista utemeljena in ju je treba zavrniti.

Peti pritožbeni razlog: kršitev načel zakonitosti in pravne varnosti

Trditve strank

88 Komisija s petim pritožbenim razlogom trdi, da je Splošno sodišče s tem, da je odločilo, da mora Komisija družbi Printeos plačati obresti na znesek globe, ki ga je treba vrniti, izračunane na drugačni podlagi od tiste iz člena 2(3), drugi pododstavek, sklepa iz leta 2014, napačno uporabilo pravo ter kršilo načeli zakonitosti in pravne varnosti. Poudarja, da družba Printeos te določbe ni izpodbijala in je ta torej postala pravnomočna. Poleg tega ponavlja svoje trditve, navedene v okviru tretjega in četrtega pritožbenega razloga, da družbi Printeos ni dolžna plačati obresti, ker je po razglasitvi ničnosti sklepa iz leta 2014 takoj vrnila globo, ki jo je ta plačala, in ker v obdobju od dneva plačila te globe do dneva njenega vračila ni prišlo do depreciacije denarja.

89 Družba Printeos trditve Komisije izpodbija in meni, da je treba peti pritožbeni razlog zavrniti.

Presoja Sodišča

90 Najprej je treba iz razlogov, navedenih v okviru preučitve drugega in tretjega pritožbenega razloga, zavrniti trditve Komisije, ki se na eni strani nanašajo na to, da je po razglasitvi ničnosti sklepa iz leta 2014 globo, ki jo je plačala družba Printeos, vrnila takoj, in na drugi strani na zatrjevani neobstoj depreciacije denarja med datumom plačila te globe in datumom njenega vračila. Gre namreč le za ponovitev trditev, ki so bile že preučene in zavrnjene v okviru analize teh dveh tožbenih razlogov.

91 Prav tako ni mogoče sprejeti trditev Komisije, da je, ker družba Printeos člena 2(3), drugi pododstavek, sklepa iz leta 2014 ni izpodbijala niti ga Splošno sodišče ni razglasilo za ničnega, tej družbi dolžna plačati obresti le pod pogoji iz člena 90 Delegirane uredbe št. 1268/2012, navedenega v členu 2(3), drugi pododstavek, navedenega sklepa.

92 Navesti je treba, da se člen 2(3), drugi pododstavek, sklepa iz leta 2014 nanaša le na pogoje, v skladu s katerimi mora podjetje, na katero se nanaša ta sklep, v primeru vložitve tožbe kriti znesek globe do datuma zapadlosti, bodisi tako, da zagotovi sprejemljivo finančno jamstvo, bodisi tako, da začasno

plača globo v skladu s členom 90 Delegirane uredbe št. 1268/2012. Ta določba se torej ne nanaša na pogoje, pod katerimi bo Komisija v primeru razglasitve ničnosti navedenega sklepa vrnila znesek globe, ki jo je začasno plačalo navedeno podjetje, skupaj z obrestmi.

93 Poleg tega je v členu 2(3), drugi pododstavek, sklepa iz leta 2014 zgolj ponovljeno, kar izhaja že iz člena 90 Delegirane uredbe št. 1268/2012. Kot izhaja iz točke 71 te sodbe, pa ta člen 90 Komisije ne more oprostiti obveznosti plačila zamudnih obresti podjetju, ki je v položaju, v kakršnem je družba Printeos.

94 Namreč, kot je razvidno iz točke 68 te sodbe, obveznost Komisije, da v primeru razglasitve ničnosti sklepa o naložitvi globe zaradi kršitve pravil o konkurenci vrne znesek začasno plačane globe skupaj z zamudnimi obrestmi za obdobje od začasnega plačila te globe do dneva njenega vračila, izhaja neposredno iz člena 266 PDEU.

95 Iz tega sledi, da Komisija ni pristojna, da s posamičnim sklepom določi pogoje, pod katerimi bo plačala zamudne obresti v primeru razglasitve ničnosti sklepa, s katerim je bila naložena globa, ki je bila začasno plačana.

96 Peti pritožbeni razlog je treba zato zavrniti kot neutemeljen.

Četrti pritožbeni razlog: napačna uporaba prava glede pogojev za nepogodbeno odgovornost Unije

Trditve strank

97 Komisija s četrtim pritožbenim razlogom trdi, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo, ker je štelo, da je zavrnitev plačila obresti na znesek globe, naložene družbi Printeos, za obdobje od začasnega plačila te globe do datuma njenega vračila pomenila dovolj resno kršitev člena 266 PDEU, ki je družbi Printeos povzročila gotovo in količinsko opredeljivo škodo, ki jo mora Komisija povrniti.

98 Komisija v tem okviru ponavlja svoje trditve, navedene v okviru drugih pritožbenih razlogov, da se je, prvič, Splošno sodišče oprlo na napačno razlago člena 266 PDEU in ni dovolj upoštevalo člena 90 Delegirane uredbe št. 1268/2012 in člena 2(3), drugi pododstavek, sklepa iz leta 2014, ki ga družba Printeos ni izpodbijala, in drugič, da med datumom plačila zadevne globe in njenim vračilom ni prišlo do depreciacije denarja.

99 Dodaja, da družba Printeos nikakor ni dokazala, da je utrpela škodo zaradi začasnega plačila globe, ki ji je bila naložena s sklepom iz leta 2014. Natančneje, družba Printeos naj med upravnim postopkom ne bi niti zatrjevala nezmožnosti plačila te globe niti dokazala, da je morala zaradi tega uporabiti zunanje financiranje. Komisija v zvezi s tem trdi, da se v nasprotju s tem, kar je navedeno v točki 73 izpodbijane sodbe, nikoli ni strinjala z zneskom odškodnine, ki ga je zahtevala družba Printeos, še manj pa s pravnim naslovom, na podlagi katerega je ta družba zahtevala ta znesek.

100 Družba Printeos trditve Komisije izpodbija in meni, da je treba četrti pritožbeni razlog zavrniti.

Presoja Sodišča

101 Najprej je treba navesti, da je treba v delu, v katerem Komisija v okviru četrtega pritožbenega razloga ponavlja trditve, ki jih je navedla že v okviru drugih pritožbenih razlogov, ki so bili že preučeni, te trditve zavrniti iz istih razlogov, kot so tisti, ki utemeljujejo zavrnitev teh pritožbenih razlogov.

102 Zato je treba preučiti le trditvi Komisije, da njena opustitev plačila zamudnih obresti družbi Printeos ne pomeni dovolj resne kršitve člena 266 PDEU in tej družbi ni povzročila nobene škode.

103 V zvezi s tem je treba spomniti, da v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča, kadar ima institucija Unije le precej omejeno diskrecijsko pravico ali je sploh nima, lahko že kršitev prava Unije zadostuje za ugotovitev obstoja dovolj resne kršitve tega prava, zaradi katere je lahko podana nepogodbena odgovornost Unije (sodbi z dne 4. julija 2000, Bergaderm in Goupil/Komisija, C-352/98 P, EU:C:2000:361, točka 44, in z dne 19. aprila 2007, Holcim (Deutschland)/Komisija, C-282/05 P, EU:C:2007:226, točka 47).

104 Iz točk 67 in 68 te sodbe pa je razvidno, da je bila Komisija po razglasitvi ničnosti sklepa iz leta 2014 družbi Printeos dolžna vrniti znesek začasno plačane globe skupaj z zamudnimi obrestmi in ni imela nobene diskrecijske pravice glede primernosti plačila takih obresti.

105 Poleg tega, ker Komisija družbi Printeos ni plačala takih obresti, je očitno, da je ta utrpela škodo, ki je enaka znesku neplačanih obresti. Splošno sodišče torej s tem, da je Komisiji naložilo plačilo tega zneska, ni napačno uporabilo prava.

106 Iz zgornjih ugotovitev izhaja, da četrti pritožbeni razlog ni utemeljen in ga je treba zavrniti, prav tako pa tudi pritožbo v celoti.

Nasprotna pritožba

Trditve strank

107 Družba Printeos opozarja, da je Splošno sodišče pri odločanju o drugem tožbenem predlogu v točkah 76 in 77 izpodbijane sodbe odločilo, da tej družbi prisodi zamudne obresti po obrestni meri ECB za refinanciranje, povečani za 3,5 odstotne točke, na znesek 184.592,95 EUR šele od razglasitve te sodbe do popolnega poplačila Komisije, in ne, kot je predlagala, od 1. februarja 2017, ko je bila zadevna globa vrnjena.

108 Družba Printeos pa meni, da bi moralo Splošno sodišče iz istih razlogov, kot so navedeni v izpodbijani sodbi glede zamudnih obresti, ki se uporabijo za znesek globe, ki ga je treba vrniti, Komisiji naložiti plačilo zamudnih obresti na odškodnino v višini 184.592,95 EUR od dneva vračila neupravičeno plačane globe ali najpozneje od datuma vložitve tožbe, to je 31. marca 2017.

109 Družba Printeos zato Sodišču predlaga, naj ji prisodi zamudne obresti po obrestni meri ECB za refinanciranje, povečani za 3,5 odstotne točke, na znesek 184.592,95 EUR od datuma vložitve tožbe v zadevi T-201/17, to je 31. marca 2017.

110 Komisija primarno odgovarja, da nasprotna pritožba ni dopustna, ker vključuje spremembo predlogov, ki jih je družba Printeos podala pred Splošnim sodiščem.

111 Komisija vsekakor meni, da nasprotna pritožba ni utemeljena in jo je treba zavrniti, ker družba Printeos iz razlogov, navedenih v pritožbi, nima pravice do obresti. Dodaja, da družba Printeos napačno trdi, da je bil znesek 184.592,95 EUR gotov, ker je bil edini znesek, ki je bil gotov in določen pred vložitvijo tožbe pri Splošnem sodišču, znesek globe, ki jo je začasno plačala družba Printeos. Zato naj bi bile obresti, ki so se lahko natekle na ta znesek, določene le v izpodbijani sodbi, in še to nepravilno.

112 Komisija meni, da so obresti, ki jih družba Printeos zahteva na podlagi drugega tožbenega predloga, predloženega Splošnemu sodišču, obresti od obresti. Iz sodbe z dne 12. februarja 2015, Komisija/IPK International (C-336/13 P, EU:C:2015:83, točki 54 in 76), pa naj bi izhajalo, da obrestovanje obresti ni utemeljeno.

Presoja Sodišča

113 Najprej je treba zavrniti ugovor nedopustnosti nasprotne pritožbe, ki ga je vložila Komisija.

114 Kot je namreč razvidno iz izpodbijane sodbe, je družba Printeos z drugim tožbenim predlogom pred Splošnim sodiščem predlagala, naj se Komisiji naloži plačilo obresti na znesek 184.592,95 EUR za obdobje od 1. februarja 2017 do dejanskega plačila tega zneska.

115 To obdobje vključuje obdobje od 31. marca 2017 – dneva, ko je družba Printeos vložila tožbo pri Splošnem sodišču – do datuma dejanskega plačila glavnice, ki se zahteva s to tožbo.

116 Iz tega sledi, da družba Printeos s tem, da je po delni razveljavitvi izpodbijane sodbe Sodišču predlagala, naj Komisiji naloži plačilo obresti na znesek 184.592,95 EUR za obdobje, navedeno v prejšnji točki, ni spremenila predmeta spora pred Splošnim sodiščem. Zgolj umaknila je del drugega tožbenega predloga pred Splošnim sodiščem, in sicer del, ki se je nanašal na plačilo obresti za obdobje od 1. februarja do 31. marca 2017.

117 Nasprotna pritožba je zato dopustna in jo je treba vsebinsko preučiti. Ker pa družba Printeos izpodbija to, da je Splošno sodišče zavrnilo njen zahtevek za plačilo obresti na glavnico, ki jo je zahtevala s tožbo, le za obdobje od 31. marca 2017, ko je vložila tožbo pri Splošnem sodišču, je treba upoštevati le to obdobje.

118 Opozoriti je treba, da je Splošno sodišče v točki 76 izpodbijane sodbe navedlo, da je treba družbi Printeos prisoditi zamudne obresti po obrestni meri ECB za refinanciranje, povečani za 3,5 odstotne točke, od razglasitve te sodbe do datuma celotnega plačila Komisije, pri čemer se je sklicevalo na sodbo z dne 10. januarja 2017, Gascogne Sack Deutschland in Gascogne/Evropska unija (T-577/14, EU:T:2017:1, točki 178 in 179).

119 Splošno sodišče je v točki 77 izpodbijane sodbe dodalo, da je treba drugi tožbeni predlog družbe Printeos zavrniti v delu, v katerem se nanaša na zamudne obresti od 1. februarja 2017.

120 Ugotoviti je torej treba, da Splošno sodišče razen sklicevanja na točki 178 in 179 sodbe z dne 10. januarja 2017, Gascogne Sack Deutschland in Gascogne/Evropska unija (T-577/14, EU:T:2017:1), ni podalo nobene obrazložitve za zavrnitev predloga družbe Printeos iz prejšnje točke te sodbe. Kot je razvidno iz točk od 171 do 173 sodbe z dne 10. januarja 2017, Gascogne Sack Deutschland in Gascogne/Evropska unija (T-577/14, EU:T:2017:1), pa se navedena sodba nanaša na drugačen primer, kot je ta v obravnavani zadevi, saj so bile v tej sodbi od datuma vložitve tožbe dodeljene kompenzacijske obresti, tako da dodelitev zamudnih obresti za isto obdobje ni bila utemeljena.

121 Poleg tega Sodišče v nasprotju s tem, kar trdi Komisija, v točkah 54 in 76 sodbe z dne 12. februarja 2015, Komisija/IPK International (C-336/13 P, EU:C:2015:83), ni v vseh primerih izključilo obrestovanja obresti, ki jih mora institucija Unije plačati, ampak je zgolj ugotovilo, da nobena posebna okoliščina zadeve, v kateri je bila izdana ta sodba, ne utemeljuje takega obrestovanja.

122 V obravnavani zadevi pa je treba ugotoviti, prvič, da obveznost Komisije, da znesek globe, ki jo je začasno plačala družba Printeos, vrne skupaj z zamudnimi obrestmi, izhaja iz člena 266 PDEU in z njim povezane sodne prakse Sodišča, zlasti iz sodbe z dne 12. februarja 2015, Komisija/IPK International (C-336/13 P, EU:C:2015:83, točki 31 in 71).

123 Drugič, iz točk 22 in 25 izpodbijane sodbe je razvidno, da je družba Printeos Komisijo jasno opozorila na njene obveznosti, ki izhajajo iz člena 266 PDEU in z njim povezane sodne prakse, ter zahtevala ne le vračilo zneska globe, ki jo je začasno plačala, ampak tudi plačilo obresti na ta znesek od dneva plačila navedenega zneska do njegovega vračila. Komisija pa je zavrnila plačilo takih obresti in vrnila zgolj znesek te globe.

124 Te posebne okoliščine obravnavane zadeve utemeljujejo obrestovanje obresti, ki jih je družba Printeos zahtevala s tožbo pred Splošnim sodiščem. Brez takega obrestovanja obresti družba Printeos namreč nikakor ne bi dobila odškodnine za to, da v obdobju od datuma vložitve tožbe do datuma razglasitve izpodbijane sodbe ni mogla razpolagati z zneskom obresti, ki jih je bila v skladu s členom 266 PDEU upravičena prejeti hkrati z vračilom zneska globe, ki jo je začasno plačala Komisiji, čeprav je od nje jasno zahtevala plačilo takih obresti, ki ga je ta nezakonito zavrnila.

125 Iz tega sledi, da je Splošno sodišče s tem, da je v točki 77 izpodbijane sodbe zavrnilo drugi tožbeni predlog družbe Printeos za obdobje od 31. marca 2017, napačno uporabilo pravo.

126 Zato je treba nasprotni pritožbi ugoditi in točko 2 izreka izpodbijane sodbe razveljaviti.

Tožba pred Splošnim sodiščem

127 V skladu s členom 61, prvi odstavek, Statuta Sodišča Evropske unije lahko Sodišče ob razveljavitvi odločitve Splošnega sodišča samo dokončno odloči o zadevi, če stanje postopka to dovoljuje.

128 V obravnavanem primeru je tako glede drugega tožbenega predloga družbe Printeos.

129 Iz razlogov, navedenih v točkah od 122 do 124 te sodbe, je treba drugemu tožbenemu predlogu družbe Printeos ugoditi in ji prisoditi zamudne obresti na znesek 184.592,95 EUR od 31. marca 2017 do celotnega plačila Komisije po obrestni meri ECB za refinanciranje, povečani za 3,5 odstotne točke, po analogiji s členom 83(2)(b) Delegirane uredbe št. 1268/2012.

Stroški

130 Sodišče v skladu s členom 184(2) Poslovnika Sodišča odloči o stroških, če je pritožba utemeljena in če samo dokončno odloči v sporu. V skladu s členom 138(1) tega poslovnika, ki se na podlagi njegovega člena 184(1) uporablja za pritožbeni postopek, se plačilo stroškov na predlog naloži neuspeli stranki.

131 Ker je družba Printeos v obravnavani zadevi predlagala, naj se Komisiji naloži plačilo stroškov, in ker ta s pritožbenimi razlogi ni uspela, se ji naloži, da poleg svojih stroškov nosi tudi stroške družbe Printeos v zvezi s postopkom na prvi stopnji v zadevi T-201/17 in postopkom pred Sodiščem.

Iz teh razlogov je Sodišče (četrti senat) razsodilo:

1. **Pritožba se zavrne.**

2. **Točka 2 izreka sodbe Splošnega sodišča Evropske unije z dne 12. februarja 2019, Printeos/Komisija (T-201/17, EU:T:2019:81), se razveljavi.**

3. **Evropski komisiji se naloži, naj družbi Printeos SA plača obresti, izračunane po obrestni meri, ki jo Evropska centralna banka določi za operacije glavnega refinanciranja, povečani za 3,5 odstotne točke, na znesek 184.592,95 EUR za obdobje od 31. marca 2017 do celotnega plačila.**

4. **Evropska komisija poleg svojih stroškov v zvezi s postopkom na prvi stopnji v zadevi T-201/17 in postopkom pred Sodiščem nosi stroške družbe Printeos SA v zvezi z istima postopkoma.**

Podpisi